

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avd. 3

DOM
2018-04-12
Meddelad i Göteborg

Mål nr
11560-17

SÖKANDE

Tunstall AB, 556135-1197
Box 9028
200 39 Malmö

MOTPART

Stadsdelsnämnden Norra Hisingen
Box 4053
422 04 Hisings Backa

SAKEN

Överprövning av upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, förkortad LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

KONKURRENSVERKET	
2018-04-12	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

Dok.Id 525631

Postadress Box 53197 400 15 Göteborg	Besöksadress Sten Sturegatan 14	Telefon 031 - 732 70 00	Telefax 031 - 711 78 59	Expeditionstid måndag–fredag 08:00–16:00
		E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se		

BAKGRUND

Stadsdelsnämnden Norra Hisingen i Göteborgs kommun (nämnden) genomför en förnyad konkurrensutsättning avseende *Trygghetslarm Korttiden nr 5917*, enligt ramavtalet Trygghetslarm för särskilt boende, dnr 162/13.

Av tilldelningsbeslut den 3 oktober 2017 framgår att annan leverantör än Tunstall AB (Tunstall) vunnit upphandlingen.

YRKANDEN M.M.

Tunstall ansöker om överprövning och yrkar att förvaltningsrätten förordnar att upphandlingen ska rättas på så sätt att bolagets anbud ska antas. I andra hand yrkar Tunstall att upphandlingen ska göras om. Bolaget anför bl.a. följande. I kravspecifikationen anges att anbudsgivaren ska inkomma med tre referenser och nämnden har uppgett att bolaget inte angett referenser från Göteborgs stad eller från SDF Norra Hisingen. Det är inte tvingande att lämna referenser från Göteborgs stad utan endast en rekommendation. Bolaget har uppfyllt kravet genom att lämna in tre referenser från andra kommuner. Bolaget har vidare inte utfört något arbete hos nämnden så det finns ingen anledning att bortse från de lämnade referenserna. Nämnden har vidare påstått att bolaget uppgett att varken larmklockor eller sensorlarm kan tillhandahållas. Det stämmer inte, eftersom dessa produkter i högsta grad erbjuds och ingår i anbudet. Därutöver har nämnden angett att bolaget inte har svarat på om kraven är uppfyllda avseende dörrlarm, webblogg, batteribackup, assistanslarm, akutlarm mellan personal, att brandlarm ska visas/höras i larmtelefonen, mobilporttelefoni och smitlarm på individnivå. Enligt nämnden utgår antal smitlarm från behovet hos omsorgstagarna och i anbudssumman ska den totala kostnaden framgå. Samtliga i kravspecifikationen ställda krav har av bolaget tolkats som obligatoriska och är därmed inräknade i anbudet. Nämnden har inte angett att de ställda kraven ska

besvaras eller bekräftas. Genom ingivande av anbud har bolaget bekräftat att samtliga ställda krav godtas och uppfylls. Nämnden har i strid med förfrågningsunderlaget antagit en annan leverantörs anbud, vilket innebär att Tunstall lidit eller riskerar att lida skada genom att inte tilldelas kontrakt.

Nämnden anser att ansökan ska avslås och anför i huvudsak följande. I avropsförfrågan specificeras ett antal krav som gäller för avropet och att utvärderingen ska ske mot bakgrund av kriterierna Service och support (80%) och Pris (20 %). I avropsförfrågan anges att leverantören ska lämna tre referenser som beställaren kommer att kontakta. Vidare anges bl.a. vilka frågor som kommer att ställas till angivna referenser och att deras svar kommer att generera poäng som sedan ligger till grund för utvärderingskriteriet Service och support. Tunstall har i sitt avropssvar inte angett referenser från Göteborgs stad eller SDF Norra Hisingen. I avropsförfrågan krävställdes också att larmklockor och sensorlarm ska ingå. Tunstall har i sitt avropssvar angivit att de inte tillhandahåller detta i sitt anbud. Vidare ställs krav på dörrlarm, webblogg, batteribackup, assistanslarm, akutlarm mellan personal, att brandlarm ska visas/höras i larmtelefonen, mobilporttelefoni och smitlarm på individnivå. Tunstall har i sitt anbud inte svarat på något av dessa krav eller i övrigt angett att kraven uppfylls. Tunstall har därmed inte uppfyllt samtliga de krav som uppställdes i avropsförfrågan varför deras anbud inte kvalificerade sig till utvärderingen. Totalt tre leverantörer lämnade anbud, varav endast en leverantör uppfyllde samtliga krav. Denna leverantör tilldelades kontraktet. Det har inte framkommit skäl för att vidta rättelse eller att göra om aktuellt avrop. Sammanfattningsvis föreligger det inte grund för ett bifall av Tunstalls ansökan om överprövning.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iaktas (1 kap. 9 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § första stycket LOU).

Vid prövningen mot de allmänna principerna för offentlig upphandling är det för den upphandlande myndigheten befogat att, framför allt med hänsyn till likabehandlingsprincipen, förkasta anbud som inte uppfyller ett i förfrågningsunderlaget obligatoriskt krav (se Högsta förvaltningsdomstolens avgörande HFD 2016 ref. 37).

Utredningen i målet

I nämndens avrop/förfrågningsunderlag avseende trygghetslarm finns en kravspecifikation i vilken bl.a. följande uppräknas:

- 30 larmklockor
- Dörrlarm på 21 lägenheter
- 10 sensorlarm
- Webblogg på server
- Batteribackup
- Assistanslarm + akutlarm mellan personal

- Brandlarm ska visas/höras i larmtelefonen
- Mobil porttelefoni
- Smitlarm på individnivå
- Leverantören ska lämna 3 referenser. Referenser ska i första hand lämnas inom Göteborgs stad – om referenser i staden inte finns ska referenser till andra kommuner lämnas. Om leverantören har utfört arbete hos SDF Norra Hisingen ska en av referenserna vara från den organisationen.

Av Tunstalls anbud framgår bl.a. följande. Enligt punkt 2 omfattas inte förbrukningsmaterial såsom batterier, armband, halsband, lagringsmedia, skrivartillbehör etc. av avtalet. Detsamma gäller tillbehör såsom rörelselarm, larmknapp, mattlarm etc. Under avsnittet referenser har Tunstall angivit tre referenser till kommunerna Klippan, Kramfors och Trosa.

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrättens prövning utgör en kontroll av om det finns skäl att ingripa mot upphandlingen på grund av att den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i lagen. I mål om överprövning enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter denne grundar sin talan och att domstolens prövning bör begränsas till de grunder som parten åberopar (jfr Högsta förvaltningsdomstolen avgörande RÅ 2009 ref. 69).

Aktuell upphandling avser ett antal trygghetslarm inom äldreomsorgen samt support, utbildning och underhållsservice. Avropet utgör en förnyad konkurrensutsättning i vilken grund för tilldelning är bästa förhållandet mellan pris och kvalitet. Nämnden har i förevarande mål inte har utvärderat Tunstalls anbud med hänvisning till att bolaget inte har uppfyllt alla kriterier

i nämndens kravspecifikation. De brister i anbudet som nämnden har hänvisat till avser avsaknad av referenser från Göteborgs stad eller SDF Norra Hisingen, att Tunstall inte tillhanda-håller larmklockor och sensorlarm samt att Tunstall inte svarat på kraven avseende dörrlarm, webblogg, batteribackup, assistanslarm, akutlarm mellan personal, att brandlarm ska visas/höras i larmtelefonen, mobilporttelefoni samt smitlarm på individnivå. Frågan i målet blir därför om nämnden mot denna bakgrund har haft fog för inte utvärdera Tunstalls anbud.

Tunstall har som grund för sin ansökan om överprövning anfört att bolaget tydligt har angett tre referenser, att det inte är tvingande att lämna referenser inom Göteborgs stad samt att bolaget inte har utfört arbete åt SDF Norra Hisingen, varför bolaget inte behövt lämna referenser från den organisationen. Förvaltningsrätten anser, mot bakgrund av hur nämnden har formulerat sitt krav på referenser, att Tunstall får anses ha uppfyllt kravet avseende referenser.

Vidare har Tunstall anfört att kraven avseende larmklockor, sensorlarm, dörrlarm, webblogg, batteribackup, assistanslarm, akutlarm mellan personal, att brandlarm ska visas/höras i larmtelefonen, mobilporttelefoni samt smitlarm på individnivå tillgodoses i det lämnade anbudet. Att så är fallet kan emellertid enligt förvaltningsrättens mening inte utläsas ur anbudet, t.ex. anges i punkten 2, att rörelselarm och larmknapp inte omfattas. Tunstall kan därmed inte anses ha uppfyllt samtliga obligatoriska krav som nämnden har ställt i den förnyade konkurrensutsättningen, vilket är en förutsättning för att bolagets anbud ska kunna utvärderas. Det saknas därför skäl för att ingripa mot upphandlingen. Ansökan om överprövning ska således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 B LOU)

Karin Hansson

Tf. rådman

Förvaltningsrättsnotarien Kristofer Persson Kärki har föredragit målet

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.

